

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum satisfactio debeat fieri per opus aliàs in debitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

satisfactoria, quia maxime accommodata ad promerendam poenae remissionem. Secundò: meremur remissionem poenae secundario & indirectè. Sic actus charitatis internus est satisfactorius, etiam cum summa voluptate fiat. Ratio est Primò: Quia per actum quemuis meritorium non solum efficitur digni vita aeterna, sed etiam, ex consequenti, amotione impedimenti externi, quod impedit eius consecutionem; quale impedimentum est poena illa temporalis; & quamuis non mereamur semper ut totum hoc impedimentum amoveatur, meremur tamen ut minuatur. Secundò: Quia, qui meretur incrementum amicitiae, etiam meretur imminutionem irae seu offensionis animi, quo amicus parabat vindictam ob praecedentem culpam; ut cernere est inter homines: ergo omni opere meritorio, quo meremur incrementum amoris Dei erga nos, ex consequenti meremur etiam imminutionem irae, seu affectus puniendi.

3. Impetrando poenae remissionem.

Tertiò: Satisfacimus etiam impetrando remissionem poenae, sicut impetramus alia bona: sic oratione, & omnibus ijs, quae adhibemus, ut oratio nostra Deum commoueat ad misericorditer ignoscendum, satisfacimus. Impetratio enim nititur misericordiam, & efficitur omnibus illis, quibus Deum ad miserendum floctimus. Ex dictis sequitur, fructum impetrationis posse alteri applicari, retento fructu qui est ex merito: quia non ideo sum minus dignus condonatione poenae, quod pro altero opus satisfactorium praestem.

DUBIUM I.

Utrum satisfactio debeat fieri per opus aliud indebitum?

3. Quidam affirmant.

Multorum Doctorum Sententia est, opus satisfactorium debere esse aliud indebitum; id est, ad quod homo non teneretur nisi peccasset. Ita Paludanus, Gabriel, Maior dist. 15. Antoninus & Siluester. Ratio illorum est: quia quando aliquid est debitum titulo priore, non possumus per illud satisfacere obligationi nouae, quae alio titulo superuenit.

Opera aliis debita, sunt etiam satisfactoria.

Respondeo & Dico Primò: Etiam opera ex praepcepto, vel voto debita, sunt satisfactoria. Ita Medina q. 4. De satisfactione sub finem. Sotus dist. 19. qu. 2. art. 1. Adrianus qu. 3. De satisfactione. Probatur Primò: quia ieiunia Ecclesiae sunt praepcepta, & tamen sunt satisfactoria: Nam idcirco ab Ecclesia sunt instituta. Probatur Secundò, Patientia martyrio tolerando est praepcepta, & tamen est maxime satisfactoria. Probatur Tertiò, Ratione. Quia nostra satisfactio non fit per commutationem dati & accepti, sed per modum meriti: ergo sicut obligatio praepcepti vel voti nihil obstat, quò minus illo opere possimus mereri vitam aeternam, ita nihil impedit, quin possimus satisfacere pro peccatis.

Ad Rationem contrariam: Respondeo, Id solum habere locum in debitis iustitiae particularis, in quibus spectatur aequalitas dati & accepti, vna enim res non potest esse aequalis duabus acceptis, ex quibus orta est duplex obligatio: ut si debeas Petro decem, quia laborauit, & decem quia mutuauit, debes restituere id quod est aequale illis duobus, quod non est decem, sed viginti. Secus verò, si debeas Deo ex praepcepto & iniuria illata: nam per hoc, quod satisfacis praepcepto, nihil de-

trahitur operi dignitatis ad merendam remissionem, sed haec potius crescit ex praepcepto. Idem de voto optime Medina q. 4. sub finem.

Dico Secundò: Opera tamen huiusmodi alia debita non sunt ordinariè in Sacramento poenitentiae imponenda: neque satisfactio iniuncta est de his intelligenda, nisi Sacerdos contrarium exprimat. Est communis Doctorum Ratio est: quia aequitas postulat, ut is, qui illicita perpetravit, ad aliquid noui obligetur, ad quod alia non tenebatur: alioquin non sentiet vindictam suorum peccatorum: Vide Gregorium hom. 20. in Lucam circa mediũ, ubi super haec verba, *Fecit ergo fructus dignos poenitentiae*, sic ait: *Aliud est fructum facere poenitentiae, aliud, dignum poenitentiae fructum facere. Ut enim secundum dignos poenitentiae fructus inquamur, sciendum est, quia quisquis illicita nulla commisit, huic iure conceditur, ut licetis utatur: sique pietatis opera faciat, ut tamen si voluerit, ea quae mundi sunt, non relinquat. At si quis in fornicationis culpam, vel fortasse, quod est grauius, in adulterium lapsus est: tanto à se licita debet abscindere, quanto se meminit & illicita perpetrasse. Neque enim par fructus boni operis esse debet, eius qui minus, & eius qui amplius deliquit, aut eius qui in nullis, & eius qui in quibusdam facinoribus cecidit, & eius qui in multis est lapsus.*

Hac tamen non sunt ordinariè Confessione imponenda

Gregorius

Dixi, Ordinariè: Quia interdum Sacerdos habet iustas causas opera praepcepta imponendi: v. g. ieiunium Ecclesiae, recitationem Officij diuini Clerico, restitutionem furi: nempe quando videt eum alia ratione ad haec vix posse adduci, aut non habere opportunitatem aliter faciendi. Hoc casu duplici obligatione poenitens tenetur: & si omittat, duplex peccatum committit: si praestet, duplicè consequitur fructum, scilicet ratione operis praepcepti & ratione virtutis, quam opus trahit ex potestate Clauium: hinc enim habet vim applicandi Christi meritum ad poenarum remissionem.

Si imponatur, duplicem adferunt obligationem.

DUBIUM II.

Utrum Poenitentia sint arbitraria?

Respondeo, & Dico Primò: Communis Sententia Doctorum est, esse arbitrarias. Quod non sic intelligendum est, quasi Sacerdos pro nullo arbitrato possit imponere magnas vel paruas (tenetur enim, specata conditione poenitentis, & habita ratione spiritualis utilitatis illius, iniungere, quantum fieri potest, accommodatas & commensuratas, ut colligitur ex Concilio Tridentino cap. 8.) sed quia non tenetur sequi Canones poenitentiales.

Dico Secundò: Valdè probabile est, non solum à tempore magni Concilij Lateranensis, ut quidam volunt, sed ab initio nascentis Ecclesiae, poenitentias hoc modo arbitrarias fuisse: quamuis olim ob dispositionem poenitentium consueuerint maiores imponi. Colligitur hoc ex epist. 77. Leonis, ubi Nicetæ Episcopo scribit, *Tempora poenitentiarum, habitam moderatione, constituenda sunt tuo iudicio, prout conuersorum annos perspexeris esse deuotos; pariter etiam habentes aetatis senilis intuitum, &c. Itè ex Canone, Mensuram, de Poenitentia dist. 1. ubi dicit, *Mensuram temporis agenda poenitentia linqui in arbitrio Sacerdotis*. Canones autem Poenitentiales seruabantur tum in foro externo, tum etiam interdum in interno, quando id expediens videbatur.*

Ab initio Ecclesiae

Canones Poenitentiales quomodo seruati.

Dico